

Helena Vodušek, ki je uredila prvih 25 števil e-Nature, se je zaposlila na novem delovnem mestu. Želimo ji veliko zadovoljstva. Naj spomnimo: z njenim načinom posredovanja informacij je bilo zadovoljnih kar 97 odstotkov tistih, ki so izpolnili anketni vprašalnik o eNaturi.

Javni razpis Life III Narava

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo je do 30. novembra 2004 zbiralo prijave na javni razpis Life III Narava.

Za kandidature so primerni naravovarstveni projekti, ki predvidevajo ukrepe za udejanjanje ciljev obeh direktiv in prispevajo k ohranitvi, vzdrževanju ali ponovni vzpostavitvi naravnih habitatov in /ali populacij vrst ter k njihovemu ugodnemu stanju ohranjenosti. Predvideno obdobje porabe sredstev je od 30. avgusta 2004 do 31. decembra 2008.

Več o tem:

www.gov.si/mop/novica.php?&i1=MOP&i2=slo&i3=1&i4=rzp&i5=ter_1st_021&i10=artic&i12=62FFC7E6D0AEA709C1256F40004AAB47

Kontaktna oseba je Vesna Kolar Planinšič.

»NATURA 2000« - priložnost koroškega podeželja?!

5.11.2004 je Koroško gozdarsko društvo organiziralo posvet z naslovom »NATURA 2000 – PRILOŽNOST KOROŠKEGA PODEŽELJA!«. Na posvetu so s prispevki sodelovali mag. Vesna Kolar Planinšič (Proces priprave seznama NATURA 2000, rezultati in ukrepi ter pot naprej), Jurij Gulič in Martin Vernik (Habitatni tipi in vrste na Koroškem), Tomaž Mihelič (Predstavitev rezultatov popisov kvalifikacijskih vrst), mag. Aleksander Golob (Način zagotavljanja ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst v gozdovih na Koroškem), Maksimiljan Mohorič (Vključevanje vsebin v gozdnogospodarske načrte in financiranje ukrepov).

Namen posveta je bil čim bolj informirati člane Koroškega gozdarskega društva in druge vabljene udeležence o naravovarstvenih prizadevanjih za ohranitev živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov, ki so redki ali na evropski ravni ogroženi. Ker je velika večina teh območij na Koroškem izločenih na gozdnih površinah (75%), bo ohranitev ugodnega stanja v veliki meri odvisna od ukrepov, katerih izvedbo načrtujemo in usmerjamo gozdarji. Koroški gozdarji smo na posvetu izrazili svojo željo in zahtevo, da smo v prihodnosti bolje vključeni v vse aktivnosti na teh območjih. Območja »NATURA 2000« na Koroškem in posledice njihove opredelitve smo želeli predstaviti širši javnosti in lastnikom gozdov, ki so že v preteklosti pokazali velik interes za različne naravovarstvene pobude, zato je bil pred posvetom organiziran razgovor z novinarji.

Pri organizaciji posveta je sodelovala Branka Hlad. Za pomoč se ji še enkrat lepo zahvaljujem.

Branko Gradišnik (branko.gradisnik@zgs.gov.si)

Natura 2000 Kočevsko – Kolpa

V letu 2004 je stekla tudi komunikacija na največjem območju Nature 2000 v Sloveniji, in sicer na območju Kočevsko – Kolpa. Na ZGS OE Kočevje sem imel v okviru izobraževalnega dne predavanje na to temo in kasneje terenske seminarje po nekaterih krajevnih enotah. Pojasnil sem razloge za osnovanje omrežja Nature 2000 in naloge, ki jih ta način varovanja prinaša. Večina ukrepov za ohranjanje in varovanje vrst Nature je že vgrajenih v gozdnogospodarsko načrtovanje in delo z gozdom, premajhno pa je poznavanje posameznih varovanih vrst in njihovih ekoloških zahtev. Na terenskih seminarjih smo pretresli kateri ukrepi so v gozdu najpomembnejši za ohranjanje biodiverzitete in varovanih vrst Nature 2000 ter vključevanje le-tega v podrobno gozdno gojitveno načrtovanje. Ugotovili smo, da je pomembno tudi beleženje puščenih odmrlih in še živih dreves, dreves z večjimi dupli, posebnih dreves, redkih ekosistemov ipd., saj le tako lahko različnim javnostim pokažemo kaj in koliko smo v gozdu naredili za varstvo narave.

V okviru dveh projektov, ki jih je sofinanciralo Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, smo v Gozdarskem društvu Medved izdelali zgibanko, predstavitveni multimedijski CD in kratki 16 minutni predstavitveni film o Naturi

2000 z naslovom »Narava in gozdarstvo v osrčju dinarskih gozdov«. V okviru obeh projektov je bilo skupno 20 predavanj. Izvedel sem jih največ v Kočevju v mesecu septembru, oktobru in novembru. Ciljne javnosti so bili lovci v državnih loviščih Medved in Snežnik ter lovske družine, planinci, gozdarji, šole in širša javnost. Največjo odmevnost je doživelo predavanje v Knjižnici Kočevje ter v Miklovi hiši v Ribnici. Po teh predstavitev so bile objave v medijih (lokalni radio UNIVOX, lokalni tv R – kanal, Delo, Dolenjski list, radio Krka, radio Urban, Rešeto idr.). Vprašanja poslušalcev na predavanjih so bila zelo različna, odvisno od prisotnih deležnikov. Najbolj so jih zanimale omejitve v prostoru zaradi Nature 2000, financiranje ter povezljivost tega omrežja z drugimi projekti, kot npr. s turističnim projektom Od Idrije do Kolpe.

Zgibanke, multimedijske CD-je, CD-je s filmom in VHS videokasete s filmom smo razdelili med vse glavne deležnike, od osnovnih, srednjih in drugih šol, turističnih centrov, knjižnic do društev, podjetij in zainteresiranih posameznikov.

Mirko Perušek (mirko.perusek@zgs.gov.si)

Zgibanke Natura 2000 na spletu

Doslej je bilo izdanih 41 zgibanek za posamezna območja Natura 2000 v Sloveniji ter dva informacijska lista, drugi je na voljo tudi v angleškem jeziku. Ogledate si jih lahko na spletni strani Natura Publikacije.

Tu so tudi zgibanke, ki so jih na temo Nature izdale nevladne organizacije: Natura 2000 in dvoživke (Societas herpetologica slovenica – Društvo za preučevanje dvoživk in plazilcev) ter Natura 2000, svetla prihodnost varstva narave (DOPPS).

Povezava: www.sigov.si/mop/podrocja/uradzaokolje_sektorvarstvonarave/projekti/natura2000/publikacije.htm

Novi spletni strani

Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca Crex crex v Sloveniji - DOPPS predstavlja projekt, podatke o koscu, pretekle, sedanje in prihodnje aktivnosti, rezultate projekta, pripravljene publikacije, najave dogodkov in drugo. Spletna stran je nastala v okviru projekta LIFE Narava. Povezava: www.life-kosec.org/

Natura 2000 in dvoživke v Vipavski dolini - Societas herpetologica slovenica / Predstavljena je laška žaba, projekt ter delavnice v osnovni šoli in na gimnaziji. S pomočjo popisnega lista jim lahko sporočite svoja opazovanja. Društvo za preučevanje dvoživk in plazilcev je spletno stran uredilo v okviru istoimenskega projekta. Povezava: www.kid-pina.si/shs/Laska_Zaba/

Mediji imajo radi Naturo 2000

Vzorčna analiza objav v medijih do junija 2004 je pokazala, da o projektu NATURA 2000 radi in dokaj naklonjeno poročajo. Rezultat je ugoden še posebno, če upoštevamo, da se s tem področjem komuniciranja projektna skupina primarno ni ukvarjala, ker je dajala prednost medosebnemu komuniciranju in procesom iskanja ter vzpostavljanja stikov z mnenjskimi voditelji. V dobri polovici (50,45%) prispevkov, ki so se pojavljali v obliki vesti in poročil se je Natura 2000 omenjala že v naslovu ali podnaslovu. S tem so nedvomno pomagali generirati opaženost in poznanost koncepta. Zaenkrat so bile obravnavane predvsem zelo splošne teme: varstvo narave, postopki, parki, ptiči in habitati. Edino večjo slabost, ki jo je treba v prihodnosti odpraviti, je premajhen poudarek razvojni dimenziji Nature 2000. Takšnih tem je bilo komaj za dobro desetino (10,33 %) izmed vseh obravnavanih.

Pogostost obravnavanih vsebin v medijih in prispevkih, ki so poročali o N2K (upoštevani so bili zgolj mediji, ki jih sledi MOPE s svojim naročenim klippingom)

Varstvo narave: 119 omemb (29,97 %)

Postopki sprejemanja: 83 (20,91 %)

Posledice N2K: 50 (12,59 %)

Razvojne dimenzije 41 (10,33%)

Gospodarstvo in N2K: 30 (7,56 %)

Drugo: 74 (18,64)

Skupaj: 397 (100,00 %)

Dr. Miro Kline (miro-kline@kline-partner.si)

Delavnica Natura 2000 – učinkovito komuniciranje za uspešno upravljanje

V Ljubljani je 7. in 8. junija 2004 potekala še zadnja delavnica v okviru projekta opredelitve območij Natura 2000 in prve faze komuniciranja, ki je zajela prvih 30 območij omrežja. Delavnice se je udeležilo 15 udeležencev.

Namen in cilji delavnice:

- Usposabljanje za nadaljnje izvajanje Nature 2000 na podlagi doseženih rezultatov.
- Kaj je upravljanje in ključni elementi za nadaljevanje začetega dela.
- Strateško komuniciranje je bilo v projektu Natura 2000 prvič sestavni del projekta in uporabljeno kot orodje za doseganje zastavljenih ciljev.

Plenarne predstavitve:

- Natura 2000: Izpopolnjevanje znanja - rezultati ankete (M. Kline).
- Sugestije za nadaljnje izvajanje Nature 2000 (F. Hesselink, E. Idle, M. Kline).
- Profesionalno vedenje (F. Hesselink).
- Uspešno upravljanje sprememb – uvod v sistemsko razmišljanje (M. Kline).

Rezultati dela v skupinah:

- SWOT analiza rezultatov komuniciranja in možnosti za izboljšanje dosedanjega dela.
 - Prednosti (S): doseženi rezultati, znanje in spretnosti, motivacija in energija.
 - Šibke točke (W): sposobnost sprejeti drugo najboljšo rešitev.
 - Priložnosti (O): Evropska unija kot zunanje gonilo, boljša reputacija, vzpostavljena partnerstva.
 - Grožnja (T): ne nadaljevati procesa in nadgraditi doseženega.
- Ali res vemo kaj je upravljanje? Upravljanje je doseganje rezultatov, zato smo tudi sami upravljavci. Je odgovor na vprašanje: Kaj je učinkovito (opravljati prave zadeve) in Kaj je uspešno (opravljati zadeve na pravi način).
- Interno komuniciranje je pogoj za uspešno eksterno komuniciranje, a ga mnogi jemljejo kot nekaj podarjenega in ne nekaj kar je treba učinkovito upravljati ali ustvarjati.
- Natura 2000 je postala del našega vsakdana.
 - Nujen je premik od znanstvenega pristopa (še več raziskav) k upravljanju (možnost izbire, timsko delo, profesionalizacija odnosa in vedenja, participacija deležnikov).
 - Vseh odgovorov ni nikoli, a vseh obveznosti tudi ni treba opraviti takoj.
 - Za določene rešitve je že dovolj podatkov, odgovore na kompleksnejša vprašanja pa lahko omogoči le vzpostavitev jasnega administrativnega sistema.
- Raba sistemskega razmišljanja – razmerje sil v družbi, ki vplivajo na spremembe v sistemu ter odzivne sposobnosti sistema na spremembe (vloga ključnih deležnikov in mnenjskih voditeljev).

Branka Hlad (branka.hlad@gov.si)

Mednarodno partnerstvo za izobraževanje za trajnostni razvoj

Na 3. svetovnem kongresu IUCN v Bangkoku novembra 2004, sta IUCN - Svetovna zveza za ohranitev narave in UNESCO objavila partnerstvo pri opredelitvi indikatorjev za oceno napredka izobraževanja za trajnostni razvoj. "Potrebujemo pospešitev procesa učenja za spremembe v smeri trajnostnega razvoja. Ni dovolj, da ljudi ozaveščamo, ampak jih moramo angažirati za kritično razmišljanje o upravljanju naših življenj, družbe in virov. Uspešnost teh prizadevanj pa moramo meriti", je dejala Denise Hamú, predsednica IUCN-ove Komisije za izobraževanje in komuniciranje (CEC).

Agenda 21 daje visoko prioriteto izobraževanju za razvoj, ki spoštuje okolje in hkrati prispeva k družbenemu in gospodarskemu razvoju. Dokument je mednarodni konsenz, ki za doseganje trajnostnega razvoja izpostavlja tudi nujnost učenja. Vizija bližajočega se *Desetletja izobraževanja za trajnostni razvoj (2005-2014)* v podporo trajnostnemu razvoju je "svet v katerem ima vsakdo priložnost izkoristiti izobraževanje in se učiti vrednot, vedenja in življenjskega sloga za trajnostno prihodnost in pozitivno družbeno transformacijo." Ohranjanje svetovne kulturne pestrosti je v tem kontekstu enako pomembno kot ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Ob podpisu sporazuma, je IUCN – CEC predstavila publikacijo *Engaging People in Sustainability*, ki z bralcem deli ideje in primere procesov stimuliranja učenja v smeri trajnostnega razvoja. UNESCO pa je ob tej priložnosti

predstavil osnutek mednarodne implementacijske sheme za *Desetletje*, ki bo uradno predstavljen v Koreji, marca 2005, ko se bo *Desetletje* tudi uradno začelo.

Povzeto po prispevku *IUCN and UNESCO announce a partnership on education for sustainable development*, avtor Dharman Wickremarathe, ki je novico posredoval na spletni dopisni seznam World Environmental Journalists.

(Povzela Branka Hlad).

Če imate informacije, za katere bi želeli, da jih spoznajo tudi drugi, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Svoje prispevke pošljite urednici e-biltena Bredi Ogorelec (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, prav tako pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Dunajska 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si